

Mačety a pilky v rukou dobrovolníků odstraní nepůvodní kleč a dají prostor původní divočině na beskydském Smrku

3. srpna 2016

Přirozeně v Beskydech nikdy nerostla, dnes jsou jí na horách rozsáhlé porosty. Před desetiletími lidé na beskydských kopcích vysázeli nepůvodní borovici kleč a její růst se vymkl kontrole. Proto budou dobrovolníci Hnutí DUHA od soboty 6. do další soboty 13. srpna kleč vyřezávat. Pomohou tak návratu dřívější divoké přírody na druhé nejvyšší hoře Beskyd, třeba jeřábku lesnímu, králi pralesních ptáků tetřevu hlušci nebo jedné z našich velkých šelem, medvědovi. Oblast Smrku je trvalým biotopem rysa ostrovida a přitahuje další velké šelmy.

Místa, odkud dobrovolníci odstraní kleč, začnou postupně zarůstat borůvkám, jehož plody jsou potravou ohroženého jeřábka lesního. Navracet se začnou také typické horské byliny, které jsou důležité například pro motýly, jejichž pestrost v naší přírodě pomalu klesá. Výraznou místní ozdobou je třeba tmavě fialově kvetoucí oměj tuhý moravský. Turisté jej mohou v některých částech rezervace na Smrku obdivovat už dnes [1].

Práce dobrovolníků navazuje na dlouhodobou péči Správy chráněné krajinné oblasti Beskydy a bude probíhat pod odborným dozorem jejich pracovníků. Vyřezaná či vysekaná kleč se ukládá do hromad mimo souvislé porosty borůvků. Veškeré práce berou maximální ohled na semenáčky původních druhů dřevin - jeřáby ptačí i smrky, které se na plochy horského lesa samovolně vracejí. Část dobrovolníků se bude věnovat natírání vrcholů mladých dřevin, zejména jeřábu ptačího a javoru klenu, takzvaným zubovrzem [2]. Podpoří se tak obnova pestrého a odolného horského lesa.

Dobrovolníkům budou k dispozici odborníci, kteří připravili odborné exkurze do okolí či přednášky tak, aby lépe poznali kouzlo zdejší vzácné přírody.

Kromě práce budou moci účastníci devatenáctého ročníku Týdnů pro divočinu prožít na vlastní kůži divokou přírodu a její obyvatele. V chatě, kde budou bydlet, žije i větší rodina plcha lesního, který připomíná větší lesní myš s velkýma očima a chundelatým ocáskem. Kdo se rozhodne spát pod širým nebem, může v noci zaslechnout vlčí vytí. Na program jsou také noční procházky a zážitkem bude i samotná orientace v divokém terénu.

Hnutí DUHA prosazuje zdravé prostředí pro život, pestrou přírodu a chytrou ekonomiku. Dokážeme rozhybat politiky a úřady, jednáme s firmami a pomáháme domácnostem. Našich výsledků bychom nedosáhli bez podpory tisíců lidí, jako jste vy.

Stále víc lidí dává přednost před zahraniční dovolenou právě pobytu v divoké přírodě České republiky. Dobrovolníci jsou ubytováni v horské chatě bez elektřiny a signálu. Práce v krajině kamenných moří našeho třetího největšího pohoří spolu s prožitkem z divočiny dostává punc romantické exotiky.

Hnutí DUHA nabízí tipy na výlety do dalších divokých míst naší krajiny v průvodci „Poznejte ostrovy české divočiny“ všem ohleduplným turistů, kteří chtějí tato místa objevovat. Zájemci si jej mohou objednat na adrese <http://ostrovydivociny.cz> a je nabízen zdarma.

Cílem Hnutí DUHA je vyhlásit v ČR novou oblast divoké přírody o rozloze aspoň tisíc hektarů. Podle celoevropsky přijímané koncepce ochrany biodiverzity totiž tvoří ochrana přírodních procesů spolu s ochranou biotopů a druhů tři nerozdílné pilíře. Nejen v ČR ale i v celé západní Evropě sílí poptávka po větším území pro divokou přírodu. U nás zaujímá jen 0,3 % rozlohy státu, zatímco zastavěná plocha téměř 11 %. Hnutí DUHA proto navrhuje, aby se území pro divočinu výhledově zdesetinásobilo [3].

Lesy ponechané samovolnému vývoji mají pro poznání přírodních procesů zásadní význam. Vedle sebe se mohou uplatnit různá stádia života lesa (růst, zralost i rozpad). Přírodovědci, lesníci i zemědělští odborníci tady mohou studovat přirozené proměny ekosystémů, a tak zjišťovat, jak se krajina přizpůsobuje například změnám podnebí.

Vybraná nejvhodnější místa se mohou stát útočištěm pro svobodný vývoj divoké přírody, ale také nabízí turistům unikátní zážitky a mohou tak podpořit místní ekonomiku. Podle loňského průzkumu veřejného mínění, který uskutečnila Masarykova univerzita, chce chránit divokou přírodu 71% občanů. Každý týden u nás vyráží do krajiny za odpočinkem čtyři miliony lidí [4].

Lukáš Kala, koordinátor Týdnů pro divočinu, řekl:

„Blízkost vzácné přírody, její objevování, prožívání a samozřejmě i přímé zapojení se do její ochrany jsou skvělou příležitostí, jak lidem ukázat divokou přírodu. Hluboké zážitky lidí motivují, aby divočinu chránili. Jsme přesvědčeni, že především autentickými prožitky spíše než teoretickými vědomostmi lze zlepšovat vztah lidí k přírodě a získat tak i jejich zájem a péči o ni.“

Tomáš Myslikovjan, místní koordinátor a lesník z CHKO Beskydy, řekl:

„Cením si toho, že mladým lidem dnes není lhostejný stav přírody v jejich blízkém i vzdáleném okolí. Ochota obětovat své pohodlí a zdarma udělat něco prospěšného pro druhé lidi nebo jen tak pro ochranu přírody samotné mi dělá radost a přináší jistotu nadějí do budoucna.“

Kontakty:

Lukáš Kala, koordinátor Týdnů pro divočinu, Hnutí DUHA, 778 489 629,
lukas.kala@hnutiduha.cz

Lukáš Vaníček, vedoucí Týdne na Smrku, 723 263 895, abcvanicek@seznam.cz

Tomáš Myslikovjan, Správa CHKO Beskydy, 724 827 183, tomas.myslikovjan@nature.cz

Jan Piňos, média a komunikace, Hnutí DUHA, 731 465 279, jan.pinos@hnutiduha.cz

Poznámky:

[1] Tip na výlet na Smrk z pera Hnutí DUHA: <http://ceskadivocina.cz/tip-na-vylet-moravskoslezske-beskydy-smrk/>

[2] O zubovrzu a Týdnu pro divočinu v sousedních Jeseníkách: <http://hnutiduha.cz/aktualne/nakralickem-snezniku-budou-dobrovolnici-hnuti-duha-pomahat-pri-obnove-vysokohorskeho-lesa>

[3] Obecný koncept ochrany přírodních procesů představilo Hnutí DUHA v roce 2010 v publikaci Okna do divočiny, která je ke stažení na <http://www.hnutiduha.cz/publikace/okna-do-divociny-v-ceske-krajine>

[4] Divoká příroda má nejen ekologickou hodnotu, je také je silným zážitkem pro návštěvníky a má blahodárné účinky na psychickou pohodu a duševní zdraví. Podstatný je i její ekonomický význam. Je magnetem pro turisty a přináší tak peníze místním lidem. Například na Šumavě je díky divoké přírodě nižší nezaměstnanost než je český průměr, obce jsou podstatně bohatší a nevylidňují se jako jinde na venkově.

Proto především v západní Evropě sílí hlasy po větším území pro divokou přírodu. Její rozšiřování podpořil i Evropský parlament a řada evropských nevládních organizací.

Podpořeno Evropskou unií v rámci programu Erasmus +

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY